

АГРУМІНА природний цитрин-
ний екстракт, ласту-
є шкідливих шкідливих, до чого, асо-
ційованих, борщу і т. п.

Дешеве, здорове, смачне, практичне.
1247а **Надійти у всіх складах 23-75**
„Народної Торговлі“.

форма, громадські комісії і їх господар-
ство — ось те, а якої байдужості витягли
кількітні висновки про потребу й необхідність
політичної організації. Замість був голос
протесту на самі гості Поділля Антонія
Чайковського з Долини, який, ствер-
джуючи, що українське населення знахо-
диться в нищому положенні як польське,
визнав присутніх до прайд і організації.

Опису п. Олекса Черкаський забрав
другий раз голос і пояснив зібраним за-
данням, ціль і програму Українського На-
ціонально-Демократичного Об'єднання. Від-
так у дискусії, в якій підкреслюють треба
спершу о. лектора Роздольського,
вирішено приступити до вибору Прото-
ного Народного Комітету. Головою ви-
брано одноголосно д-ра Степана Біла-
ка, а до Городку, членими: о. дек. Роз-
дольського з Городка, Василя Бабія з Го-
родка, Миколу Семановича з Речина,
Коноверга з Іллічова, о. Ф. Федьківського
з Любона Мала, Григ. Шмагалу з Любона
Мала, Йосифа Андрушкова з Городка, Ів.
Гула з Добровиш, Пилипа Боршівського
з Браткович, Йосифа Калішча з Угерців,
з як заступників: Івана Павловича з За-
шків, Миколу Коса зі Старики і Мих.
Сидоровича з Чувачів.

Новообранний голова подякував при-
сутнім за численну участь і повагу, з якою
вони ставилися до наради, вказав на за-
дання партії в повіті і вказав до творення
на місцях громадських організацій. Після
відставлення народнього гнімку піднесені
на душі учасники розійшлися.

Присутній.

Ремісникам під увагу.

В справі доповнюючо-фахового кур-
су іспитів для ремісничої молоді.

Пригадуємо інтересом, що останній
термінний факх-допов. чотирирічний
курс у Львові закінчується в понеділок 12.
квітня 1928 р. в будинку школи св. Анни
при вул. Казимірівській (про цей курс
була записка в ч. 69, і 72 „Ціла“). Буде
це вже останній курс того року.

На будуче будуть утворені у Львові,
Станіславові, Тернополі і Дрогобичі спе-
ціальні комісії, що переводитимуть іспити
з теоретичної науки з учнями-термін-
аторами всіх факхів з менших міст, мі-
стечок, передмість і сіл, себто з таких
місцевостей, де нема фахово-доповнюю-
чої школи. Обсяг науки буде далеко
вирізняти, як на вище згаданих курсах.
План науки при тих нових — так скажа-
ти — практичних іспитах для ремісничих
термінаторів буде менше-більше скорочо-
ваною програмою факх-допов. вечірної
(промислової) тритрітної школи. Це ще
зрештою не є устійливим. Про можливі
зведення таких іспитів згадували в
статті про зимові курси, поміщені сво-
го часу в „Цілі“. На жаль, у нас дуже
мало оснований таких ремісничих „зна-
хачів курсів“. Пригадуємо при тому ще раз
і те, що ладиться проект промислового
закону, на основі якого ті майстри по
місцевостях, передмістях і селах, що не
будуть мати скінченої фахово-допов.
школи та відповідного знання, не мати-
муть права тримати учеників-термінато-
рів, а можуть держати тільки че-
качів.

З усього того видно, що невисхоже-
ний теоретично майстер буде підприєм-
цем (нижчої категорії) і не видержить кон-
курентів з таким майстром, що побіч
практичного фахового знання, буде мати
і теоретично-фахову науку.

Новиною є також Іспитова комісія при
Торговельно-Промисловій Палаті (Izba
Handlowo-Przemysłowa) у Львові, де мо-
жуть давати іспити на челядників ті
ремісничі термінатори всіх факхів, що
закінчили практику відбувають (згл. від-
були) в таких місцевостях, де знаходяться
корпорації дотичних факхів, але де
при тих корпораціях нема іспитових ко-
місій. — Інші часом прошу не пере-
аркувати.

Танчановський Йосиф.

Біржа.

Америк. дол. 9-12 — 9-15 канад. дол.
800 — 900, чеськ. кор. 0-44.00 — 0-24.50
ж. 0-4.00 — 0-4.50, франк фр. 0-29.00 —
0-30.00, фр. швейц. 1-68 — 1-70, англ. фунт
40-00 — 41-00.

Золото, 20 кор. 33.50 — 34.00, 20 франк,
31.00 — 31.50, 20 марк. 39.00 — 40.00; 10 руб.
42.00 — 42.50.

Демонстрація безробітних під міністерством праці.

В. IV. гурток окола 300 безро-
бітних зібраних у Варшаві під бу-
вичком міністр. праці і сусп. опіки

Надзвичайна
Великодна
знижка
:: ЦІН ::

ВЗУТТЯ
Дель-На

голосно демонстрував, домагався,
щоби мін. Земельський прийняв де-
легацию. Мін. Земельський заявив,
що делегацию прийме в п'ятницю,
під усливям, що не будуть демон-
струвати.

Відповідь не вдовольнила демон-
странтів. Вони вибили кількадесят
шмб у мін. праці. Більший відділ
поліції розігнав демонстрантів, що
старалися опісля йти під сойм. Тут
також розігнала їх поліція. Ареш-
товано кількох організаторів де-
монстрації.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Бріан не підписав фр.-рум.
договору.

Проект французько-румунського
договору на візреш фр.-чеського і
фр.-польського розбився. Бріан рі-
шує відмовитися підписати такий
договір і всі заходи рум. уряду,
щоби Бріан змінив постанову, були
безуспішні. Бріан заявив, що не
підпише не з прини. причин, але
тому, що підписання такого до-
говору могло би викликати в Англії
і Америці дуже некорисне вражі-
ня, начеб Франція хотіла заключу-
вати з евр. півд.-сх. державами до-
говори на основі побідників проти
побіджених.

Промова Мусоліні.

У палаті Літторіо на святі пред-
ставлення новому директоріатові
ривниці, секретарів фаш. партії Му-
соліні в довшій промові заявив м.
и., що слід удержати фаш. партію
в повні сил і життя. Партія мусить
зробити іт. нарід фашистівським від
гори до долу. Уряд є найвищим
висловом теперішнього устрою, то-
му все, що походить від уряду є
фашистівське. „Вже давно похоро-
нили ми півліберальний устрій. Ми
виграли битву в краю і можемо
ствердити, що давній партії віхнуто
на бездоріжжя, а давній устрій роз-
кладається. Наша битва ще не ви-
грана поза границями краю. За грни-
ницею боротьба тяжка і стається все
тяжшою. Предсталяємо в світі но-
ві принципи. Репрезентуємо антитезу
світа демократії, плітократії і ма-
сонства. Що франц. нарід доказав
1879 р., що нині доказала фаш. Іта-
лія. Не треба дивуватися, що весь
світ є проти нас. Боротьба тяжка
але заманчива. Я не оптиміст, бачу
перед собою труднощі, але це не
повинно пригноблювати, а додавати
гордості. То фатальне а заравом
величаве, що кожда тріюмфуюча
революція має проти себе весь
світ. За девізу мого життя поста-
вив я собі: „Жий у небезпеці!“
Заявляю вам, як бувший учасник
війни; Коли йду вперед, ідуть за
мною, коли відступаю вийте ме-
не, коли вмиру, помістите мене“.

Новий югосл. уряд.

Король Олександр поручив мін.
сусп. робіт Узумовичеві утворення
нового уряду. В склад уряду вхо-
дять члени попереднього уряду за
вишкою Пашича і мін. скарбу Сто-
яновича. Новий прем'єр Узумович
(з рад. партії) обняв тимчасово ке-
рівництво мін. фінансів, сусп. ро-
боти член рад. партії Вуйчич. Но-
вий уряд вестиме дальше політику
основану на сербсько-хорватським
договорі.

НОВИНКИ.

— **Конфіскація.** Вчорашнє число „Ціла“
світло в різних місцях білими плямами.
Сконфісковано в ньому закінчення статті
„Пабіснотні пасажки“ і п'ять місць із
заголовком включно зі статті на другій
стороні. Це 34-а чергова конфіскація на-
шого органу в цьому році.

— **Особисті вісти.** Ділимося з україн-
ським громадством приємною вісткою,
що наш славний героїчний тенор, п. Ми-
хайло Голіньський, заанга-
жований на постійне до варшавської опери.
Польська й німецька критика на Шле-
ську і в Познані, як також критика
варшавська висказуються про голос на-
шого земляка самими суперлятиками.
Найбільш успішні мав п. Голіньський в о-
перах „Ада“ і „Кармен“. Бажаємо на-
шому землякові на новому місці як най-
більш успіхів.

— **З львівського університету.** Д-р
Леонтій Максимович докторат, що
його отримав у Граву, у львівському уні-
верситеті. — Дня 27. м. м. відбулася у
львівському університеті промоція пів.
Володимири Лев-Гасюко-
вої, дружини сотника-лікаря У. Г. А.
бл. п. д-ра Гасюка, на доктора медицини.
З цього приводу її знакоми зложили за-
міськ. привітання грошеним даток на „Рід-
ну Школу“.

— **Прямі Укратичів за медицину**
працю. „Товариство чеських лікарів“ у
Празі, в якому концентрується наукове
життя чеської лікарської світи, розді-
лює кожного року премії з різних фон-
дів імені визначних мужів чеської меди-
цини за наукові праці з ширини практич-
ної і теоретичної медицини. Цього року
примано премію з фонду імені проф.
Гілля в сумі 1000 чеських корон нашому
землякові д-ру І. Х. Ортинському,
асистентові патологічно-анатомічного ін-
ституту Каслового Університету, за пра-
цю „Причини до вчення про кардіоидні
нарости хробакового наросту та тонкої
кишки“, опубліковану в „Часописі чесь-
ких лікарів“.

— **Знесення смертного присуду.** Сво-
го часу ми подавали, що Василя Філаса
з Лубкова, ривчанина 19. полку, львівський
окружний суд засудив за державну зрад-
у, як винного в придуванні жовнірів та
шмальних осіб для таємної організації, що
мала пригрозити повстання проти поль-
ської держави, на кару смерті. Найвищий
військовий суд у Варшаві potwierдив при-
суд, але з огляду на лагодні обставини
(не було наслідків цієї акції Філаса) замі-
нено йому кару на 10 літ тяжкої вазниці.

— **З театральних справ.** Дир. Йос.
Стадник взявся за реорганізацію театру,
поставивши собі за мету відновлення ре-
пертуару і введення на сцену нових ак-
торських сил по необхідній підготовці їх
у фаховому знанні, щоб через те віджо-
вити колишнє доміра нашого громадсь-
кого до свого театру. Покинувши театр
давнятні ерзкові вистави драми й ко-
медії літературної і сценічної вартості.
В найближчому часі появляться на сцені
драма одного з найбільш талановитих
молодих наших поетів а Наддніпрянщини,
Я. Мамонтова: „Над безоднею“, спра-
дливо перлина української драматичної
творчості, комедія відомого драматурга
Р. Бранка: „Правда любові“, і одна з
найкращих пєс Анського (автора „Диб-
ки“) п. з. „Десь і ніч“. — Прем'єра драми
„Над безоднею“ буде у Львові в
другій половині ч. м. У виставі візьме
участь п. м. С. Федорів. — Щоб дати
спроможність провінції визнати високу
літературну й артистичну вартість згада-
них творів, театр Н. Стадника відвідає
з ними й інші більш міста.

— **З діяльності т-ва „Плай“.** Другі
загальні збори українського туристично-
краєзнавчого Товариства „Плай“ у Львові
відбулися 21. березня ч. р. при участі 41
члени. Справоздання з діяльності това-
риства за минулий адміністраційний рік
було надруковане в „Ділі“ з 21. березня.
В дискусії висказано ряд дезидератів
у справі прогуків на новий сезон.
Так піднесено справу будови тури-
стичних захистів у горах і улажування
прогуків на Поділля й інші сторони
краю; збирання топографічних матеріялів;
оподування прогуків а мн. На зборах
вибрано новий у такому складі: голова
д-р Станіслав Старосольський; члени на-
чаль: д-р М. Новодуба, д-р І. Кончанський.

Ю. Мудрак, д-р О. Дашкевич, Е. Солд-
вич, І. Гладкович; заступники: С. Пашке-
вич, А. Охримович, К. Панаїківський; кон-
трольна комісія: Станіслав Стеблецький, В.
Гучковський, М. Чалемський, заступники:
Д. Корсень, Т. Вовнік.

— **Забезпечення Львова.** На польський
Великий видали влада розпорядок, що-
би літи не стріляли для злищування сля-
ти, бо така традиція кінцяється значною
жертвами. Та одночасно ця сама влада
мало журиться небезпечною, яка загрожує
місту від мушкетерських складів за львів-
ського рогацького. Позаяк містяться в на-
ших містах свідками надвохні гіа-
ного землетрусу. Від іскоп з паровозу,
що їхав на Клепарівський залізничний шля-
ху, загорілася трава недалеко складу з
вибуховими матеріялами і не багато бра-
квало до вибуху цих складів. Може
ніська рада має намір дати таким робом
заробіток архітектам, скульпрам і похоро-
нним підприємцям?

— **По ширині світі.** У Кадкуті
пришло до нових вулиць бола між Ін-
дійськими і Магометанськими: 35 убитих, 400
ранених. — В Євпаторії уряд з королем
виставив святошню лютні, які перелетіли через
Атлантійський океан. — Більш сотки аме-
риканських єпископів запротестувало пе-
ред урядом, щоби підписувати торго-
вельний договір з Туреччиною, яка віри-
жала стільки християн, однак Вашингтон-
ської економісти заявили, що американські
інтереси є сильніші від таких потуг. —
Американський міліардер Форд підписав
умову з радянським урядом, що вибудує
на території СРСР, величезну фабрику
автомобілів. — Останніми днями на всю
північну Америку ішли великі сніги, з
хуртовиною, і спричинили величезні шко-
ди; такої півної дими не пам'ятають від
100 літ. — Євпаторійське місто Севілія вибу-
дувало канал, задля якого воно стає
пристанню. — Найдено трупа відомої ро-
сійської співачки Юрійєвської, яка в гру-
ді мину. року втіляла з Берліна і шезла
безслідно в Швайцарії; вона втілювала
в Андерсат, скочивши з т. зв. „Ботельського
моста“. — У місті Сед-Люїс (Землені
Держави) від громи загорілися склади
нафти Товариства Ойл Компані і згоріло
3,700,000 бочок. Такої страшної пожежі не
знають в історії нафтового промислу. —
У Палаті відібрали величезні компанії зо-
лота; вони є більш від усіх дотеперіш-
ніх у південній Америці. Відкриття зроби-
ли Англії.

— **Некролог.** Помер визначний фран-
цузський письменник Густав Джефроя, ур.
в 1835 р., у Парижі. Був він головою
„Академії Гонкурів“, незалежного товари-
ства, створеного в опозиції до офіційної
„Академії Безсмертних“, що призна-
чало щорічно нагороду за оригінальні та-
вори. Почав працювати як журналіст у ча-
сописі Клемансо „Справедливість“ і там
звернув у перше на себе увагу своїми
оригінальними фейлетонами, які видав
окремими книжками. У перших повістях
замалював народне життя: долю робітни-
чої родини підчас війни 1870 р. і історію
революціонера Біяккі. Та найбільшу сла-
ву дедав собі Джефроя як критик мі-
стечтва, видавши 8-томове „Артистичне
життя“ і „Європейські музеї“. Вся нова
школа артиста Моне, Капієр, Делатас,
Биссоро, Рафаєлі, Ренуар, Сіслей та Роден
заявляючи йому чимало в перших поча-
нках своєї праці. Джефроя був директо-
ром музею „Гобелінів“. — Помер у 85 р.
життя один з найвизначніших німецьких
„жидів“ німецького промислу Август
Піссен Поруч Крупа він був один з пер-
ших, який умів іти за потребами міно
зміної налоти і адержатись у важких
хвилинах економічної катастрофи, прити-
кати до своїх копальні американський
капітал. — Помер віденський професор
університету юрист д-р Франц Клімє
бувний міністр справедливості.

— **Середньовічні паранити.** Парись-
ка преса приносить цікавну згадку
новинку. Саме на Великдень відіде з при-
стані Ля Пале, недалеко Рошфор, корабель
„La Martiniere“, який вивозить за-
суджених злочинців на тив. Чортяські
острови і до французької Гвіни. Злочинців
є 680. Усе це люди не менше небезпечні
як місце їх засильня. Влада, яка висилє
іх, не має довіри до сил вартівників і
зачинє злочинців у великі залізи клітки
по 120 осіб. Жорстоко засоби на випадок
бути злочинці нагдувають середньовічних
кар. Цікаво твердити, що такий корабель є
лаштує останнім, який вивізає з фран-
цузької бережжя. По всім вартівникам

